

Poziv za razglasitev Občine Lovrenc na Pohorju za »TTIP free zone«, za skupnost brez tajnih sporazumov

Župan Joško Manfreda ter Občinski svet Občine Lovrenc na Pohorju!

Z zaskrbljenostjo spremljamo vesti o tajnih pogajanjih o čez atlantskih sporazumih, ki jih v imenu držav članic EU vodi Evropska komisija z ZDA in Kanado – TTIP, CETA TISA.

Že samo dejstvo, da se sporazumi sestavljajo in usklajujejo v tajnosti (po prvotnih predlogih naj bi bili tajni tudi še trideset let po podpisu), poraja dvome o dobronamernosti ustvarjalcev. Po informacijah, ki postopoma curljajo v javnost, slika postaja vse bolj grozljiva. Zdaj je že jasno, da vsebino pišejo lobisti in predstavniki multinacionalk, medtem ko so predstavniki ljudstva na nacionalni in evropski ravni, kljub drugačnim zagotovilom vladajočih, iz procesa izključeni. Sporazume bo potrdila Evropska komisija, Evropski parlament bo o njih odločal po načelu »vzemi ali pusti« in če ga bodo potrdili, bo stopil v veljavo takoj, torej še pred glasovanjem v nacionalnih parlamentih. Kljub temu, da se govori o trgovinskih sporazumih, je v njih le malo govora o kvotah in carinah. Te so med partnericami že tako na zelo nizkem nivoju in ne predstavljajo resne ovire v medsebojnem trgovanju. Temeljni motivi snovalcev sporazumov so v izničenju tako imenovanih ne-tarifnih barrier. Se pravi, v spodkopavanju zakonov in predpisov, s katerimi države ščitijo oz. vzdržujejo:

- javni interes, kot so zdravstvo, šolstvo, čisto in varno okolje, kakovostno in zdravo prehrano, vodne in ostale vire, socialne in delavske pravice (npr. minimalna plača);
- lokalne interese, kot so instrumenti za spodbujanje in razvoj lokalnega podjetništva, lokalne pridelave in ponudbe hrane ipd., javni razpisi za dobavitelje izdelkov in storitev (npr. za šolsko prehrano).

Tu ne gre za razmerja EU proti Ameriki ali Kanadi, temveč za razmerje MULTINACIONALKE PROTI LJUDEM!

V sporazume so za te namene in namene ščitenja interesov investorjev, torej multinacionalk, vključeni škodljivi instrumenti:

- **ISDS oz. ICS:** mehanizem za reševanje sporov med vlagateljem in državo. Mehanizem vlagateljem omogoča, da na mednarodnih sodiščih vložijo spor oz. tožbo zoper državo v primerih, ko države s svojim zakonodajnim ali sorodnim ukrepom domnevno kršijo določila trgovinskega sporazuma in negativno vplivajo na naložbo (nižji dobiček, razlastitev vlagatelja...). Zaradi ohlapnih in preslabo definiranih pravil in pojmov, prihaja do zlorab mehanizma. Preko njih korporacije izpodbijajo zakonodajne ukrepe, namenjene varovanju javnega interesa, kot so delavske pravice, varovanje okolja, javnega zdravja, potrošnika.

Znani odmevnejši primeri uveljavljanja mehanizma ISDS so:

- *Vatenfall zoper Nemčijo* (3.7 milijarde evrov zaradi napovedane ukinitve proizvodnje iz jedrske energije);
- *Veolia zoper Egipt* (zaradi zakona o rasti minimalne plače glede na gospodarsko rast);
- *Philip Morris zoper Avstralijo* (zaradi zakonodaje o pakiranju tobačnih izdelkov).
- **Regulativno sodelovanje:** Gre za proces, znotraj katerega je predvidenih več mehanizmov in postopkov za sodelovanje med EU in ZDA v pripravi bodoče zakonodaje in spremembah obstoječe zakonodaje. Namen je izenačiti ali vsaj delno omiliti ali ukiniti razlike v zakonih, ki se pojavljajo med EU in ZDA. V primeru podpisa bi tako izgubili pomemben del funkcije države. Ostali bi brez nadzora in možnosti regulacije trgov in podjetij, ki nastopajo na njih, skladno z javnim interesom. Povedano zelo poenostavljeno – korporacije bi dobile veliko več moči v pisanju zakonov, države pa bi to funkcijo izgubile oz. bi bila bistveno znižana. Pomendran bi bil javni interes (in lokalni, če gremo še nižje).
- **Ratchet in standstil (mirovalna in zaskočna) klavzula** se uporabljata v nekaterih prostotrgovinskih sporazumih in bosta tudi del sporazuma TISA. Z njimi se države podpisnice sporazuma zavežejo, da ne bodo uvedle ukrepov, ki bi zmanjšali obstoječo raven odprtosti trga oz. uvedle bolj restriktivnih pogojev za dostop tujih ponudnikov na domači trg. Zavezale bi se tudi, da bodo vsi bodoči zakonski ali drugi državni ukrepi vodili le v smeri večje liberalizacije in odprtosti trgov. Podjetja, ki delujejo v storitvenem sektorju, bodo sicer res lažje dostopala na tuje trge in poslovale v državah podpisnicah sporazuma. A države bodo na podlagi teh klavzul za vedno izgubijo možnost zakonodajnega posredovanja v sektorjih, ki so jih prepustile liberalizaciji. V primeru, da bi se država čez nekaj let odločila za uvedbo

javnega sistema npr. oskrbe s pitno vodo, te možnosti zaradi klavzul ne bo imela. In to kljub temu, da bi se privatni izvajalec izkazal za slabo rešitev ali pa bi npr. deloval v nasprotju z javnim interesom.

Opravljenе analize strokovnjakov so jasno pokazale, da Slovenija s sporazumi praktično ničesar ne pridobi, izgubi pa veliko. Poleg negativnih gospodarskih vplivov, je zastrašujoča dodatna izguba suverenosti, grožnja znižanja standardov v prehrani, okoljskih standardov, ogrožene so javne storitve in javno dobro. Celó po najbolj optimističnem scenariju bi v Sloveniji pridobili le 1.500 delovnih mest. Če pa vemo, da napovedi o rasti ni do zdaj izpolnil noben tak sklenjen sporazum (število delovnih mest se je znižalo in ne zvišalo), potem je jasno, da tudi Slovenija ne bo izjema.

Da sporazumi dolgoročno nikomur, razen multinacionalkam, ne prinašajo nič dobrega, so spoznali domala po vsem svetu. In odpor je vse močnejši. Nasprotujejo jim celo v ZDA, saj so izjemno negativne posledice takih sporazumov dobrobr skusili na lastni koži (sporazum NAFTA).

Verjamemo, da tudi vi, kot izvoljeni predstavniki prebivalc in prebivalcev Občine Lovrenc na Pohorju, dvomite v koristnost in dobronamernost sklepanja takih sporazumov in se zavedate, v kako veliki meri bo sprejetje sporazumov onemogočilo tudi vse vaše napore, ki jih vlagate v to, za kar smo vas izvolili. In to je skrb za našo in vašo skupnost. Da si tega ne pustijo vzeti, so jasno povedali združeni v [Svetu evropskih občin in regij – CEMR](#), 21. aprila letos pa so to še enkrat z [deklaracijo](#) jasno povedali župani, zbrani v Barceloni na Pan-Evropskem srečanju županov na temo sporazumov nove generacije.

Zato vas, Župan Joško Manfreda in vas, svetnice in svetnike v svetu Občine Lovrenc na Pohorju pozivamo, da se naša občina razglasi za skupnost brez novodobnih škodljivih sporazumov – za »[TTIP FREE ZONE](#)« in se pridruži več kot 1.850 mestom in skupnostim, ki so tako deklaracijo že sprejele. Med njimi sta regiji Toscana in Lombardija, pa Milano, Modena, Frankfurt, Manchester, Glasgow, Barcelona, Köln, Graz in Marburg, v Sloveniji pa zaenkrat Mestni občini Celje in Maribor!

Tako boste vsaj na deklarativni ravni pokazali, da se zavedate pogubnosti tajnih sporazumov za lokalno skupnost, demokracijo, okoljske standarde in socialne pravice. In, da slišite in podpirate glas zaskrbljenega ljudstva, ki vas je volilo. Hkrati boste tako spodbudili vaše kolege drugod po Sloveniji, da storijo enako in s tem jasno poveste in povedo državi, da svoje skupnosti in vsega, kar je skupnosti tako pomembno, kapitalu niste pripravljene prodati.

Za Slovenijo, skupnost brez tajnih sporazumov!

Lovrenc na Pohorju, avgust 2016

Evropski parlament

Dr IGORŠOLTES

EVROPSKI POSLANEC

MEMBER OF THE EUROPEAN PARLIAMENT

Skupnost občin Slovenije
Partizanska cesta 1
2000 Maribor

Ljubljana, Bruselj, 29. avgust 2016

**ZADEVA: POZIV K RAZGLASITVI SLOVENSКИH OBČIN ZA OBMOČJA BREZ SPORNИH
PROSTOTRGOVINSKИH SPORAZUMOV – »OBMOČJA BREZ TTIP«**

Spoštovani,

Že več let z zaskrbljenostjo spremljam pogajanja o spornih prostotrgovinskih sporazumih, ki jih v imenu Evropske unije vodi Evropska komisija, še zlasti gre za sporazume, ki jih poznamo pod kraticami TTIP, CETA in TISA. Postopki pogajanj so v vseh omenjenih primerih upravičeno deležni močnih kritik s strani državljanov, potrošnikov, sindikatov, kmetov, nevladnih organizacij ter malih in srednjih podjetij. Mnogi opozarjajo na to, da sporazumi predstavljajo grožnjo demokraciji in prinašajo številne negativne posledice, ki bodo daljnosežne in se bodo odrazile tako na evropski, nacionalni kot tudi lokalni ravni. In kot odgovor na te kritike je nastala vseevropska kampanja »območja brez TTIP« (»TTIP free zones«), v okviru katere se je že skoraj 2000 lokalnih in regionalnih skupnosti po vsej Evropi razglasilo za območja brez tajnih trgovinskih sporazumov. Med njimi so deli mest ali cela mesta in regije, vključno z Barcelono, Liverpoolom, Madridom, Sevillo, Brusljem, Berlinom, Dunajem, Amsterdamom, Milanom in drugimi. Še zlasti pa sem vesel in ponosen, da so se tej akciji začela priključevati tudi slovenska mesta, najprej Celje in nato še Maribor. Ime kampanje v svojem imenu sicer nosi kratico TTIP, ki je najbolj poznan prostotrgovinski sporazum, o katerem se trenutno pogajata EU in ZDA, a aktivnosti kampanje vključujejo tudi nasprotovanje sporazumoma CETA (prostotrgovinski sporazum s Kanado) in TISA (multilateralen sporazum o storitvah), ki sta sicer manj poznana, a zato nič manj nevarna.

Sporazumi TTIP, CETA in TISA v prvi vrsti dajejo prednost interesom velikih podjetij pred interesi ljudi, njihovemu zdravju in varstvu okolja ter želijo tako v imenu kapitala in gospodarskih interesov združiti nezdružljivo. Zato Skupnost občin Slovenije kot največjo reprezentativno organizacijo občin pri nas, pozivam, da izrazi odločno nasprotovanje spornim trgovinskim sporazumom ter pozove slovenske občine, da se po zgledu že skoraj 2000 evropskih mest in regij razglasijo za »območja brez TTIP« in se s tem zavežejo k ozaveščanju o negativnih vplivih spornih sporazumov na lokalna gospodarstva in lokalne skupnosti. Lokalni predstavniki bodo s tem dokazali, da sprejemajo politične odločitve, ki so v korist lokalnega prebivalstva.

Naj vas v nadaljevanju spomnim na nekaj ključnih tveganj in negativnih vidikov sporazumov. Skrbi nas lahko predvsem odprava ali nižanje nekaterih ključnih socialnih standardov, okoljskih predpisov, delavskih pravic in področja prehranske varnosti. Prehranski standardi so v EU bistveno višji kot na primer v ZDA, kjer je veliko liberalnejša uporaba gensko spremenjenih organizmov, pesticidov, patogenov, pa tudi kloniranja. Kot vemo, ZDA dovoljujejo rastne hormone, ki so v EU prepovedani že od leta 1985. Več je tudi rabe antibiotikov v krmi, ki so v EU precej omejeni. Sporazuma TTIP in CETA bi tako omogočila dostop na evropski trg manj kvalitetni in manj varni hrani, ki bi hkrati predstavljala tudi nelojalno konkurenco evropskemu kmetu, kar bi lahko ogrozilo njegov obstoj. V Sloveniji bi se lahko še poslabšala raven samooskrbe, ki je že tako zelo nizka.

Evropski parlament

Dr IGORŠOLTES

EVROPSKI POSLANEC

MEMBER OF THE EUROPEAN PARLIAMENT

Najbolj zaskrbljujoč del sporazumov TTIP in CETA je **mehanizem poravnave sporov med vlagateljem in državo oziroma mehanizem ISDS/ICS**. Gre za mehanizem, ki močno spodkopava vladavino prava in temelje demokracije, saj ustvarja paralelni pravni sistem, nad katerim države nimajo nikakršnih pristojnosti. Korporacije lahko tožijo državo v primerih izgube dobička ali celo predvidenega dobička, če na primer država sprejme ukrepe ali zakone, ki jih tuji investitorji prepoznajo kot zanje neustrezne. **Pri tem ni nobenih omejitev, lahko se lotijo predpisov s področja varstva okolja, vode, prehrane, javnega zdravja, delavskih in socialnih pravic**. Vse to se je že dokazalo v primerih dosedanje uporabe mehanizma, saj je ta vključen že v nekaj trgovinskih sporazumov. Kanada je bila na primer pod okriljem sporazuma NAFTA s strani multinacionalk tožena že 35-krat, multinacionalkam pa je morala plačati skupno kar 171,5 milijona kanadskih dolarjev.

Prav tako sporazuma TTIP in CETA temeljita na t. i. negativnih seznamih, kar pomeni, da obsegata vsa področja, razen tistih, ki niso izrecno izključena, pri čemer je v praksi nemogoče predvideti prav vsak mikronivo posameznega področja, kot so to okolje, prehrana, kultura. Ob vsem tem pa so **postopki pogajanj o sporazumih izjemno netransparentni in potekajo daleč od oči javnosti**, kar zbuja veliko dvomov in vprašanj. **Predstavniki ljudstva na nacionalni in lokalni ravni so iz pogajanj tako rekoč povsem izključeni**. Kljub temu pa se je močno prebudila evropska civilna družba, ki je z vseevropsko državljansko pobudo »STOP TTIP in CETA« zbrala več kot 3,2 milijona podpisov, a je Evropska komisija zavrnila uradno registracijo državljanske pobude, s čimer je povsem ignorirala voljo Evropejk in Evropejcev.

Naj ob vsem tem seveda poudarim, da je gospodarsko sodelovanje med državami nedvomno pomembno, a to ne sme iti na račun standardov in pravic, ki smo jih v Evropi gradili dolga desetletja. In tudi če v ospredje postavljamo zgolj gospodarske koristi, ki naj bi bile med najmočnejšimi argumenti v prid sporazuma, so pozitivni učinki tudi tu nejasni in vprašljivi. Kar je še posebej pomembno za nas, pa je to, da **Slovenija po nobeni izmed študij in raziskav ni med zmagovalkami sporazumov**. Projekcije v primeru najbolj odmevnega sporazuma TTIP pokažejo, da bo ta povzročil padec celotnega slovenskega izvoza in uvoza ter vplival tudi na izgubo delovnih mest.

Verjamem, da tudi izvoljeni predstavniki prebivalcev in prebivalcev slovenskih občin dvomijo v koristnost in dobronamernost sklepanja takih sporazumov in se zavedajo, da bodo ti, v kolikor bodo sprejeti, močno vplivali na lokalne skupnosti in kvaliteto življenj prebivalstva. Zato naj še enkrat poudarim, da bi bil edini logičen korak, da se čim več slovenskih občin simbolno razglasi za »območja brez TTIP« in s tem pokaže, da nasprotujejo takšnim posegom v naše lokalne skupnosti, demokracijo, javne dobrine, okoljske standarde, delavske in socialne pravice ter kvaliteto naših življenj. **Prepričan sem, da lahko pri tem ključno vlogo odigra ravno Skupnost slovenskih občin s tem, da spodbudi slovenske občine k družbeno odgovornemu ravnanju in priključitvi kampanji proti tajnim sporazumom. Glede na to, da gre pri sporazumih TTIP, CETA in TISA za kupčevanje z našo prihodnostjo, vas pozivam in naprošam, da se odločno uprete takšnemu ravnanju in storite vse, kar je v vaši moči, da se čim več slovenskih občin razglasi za »območja brez TTIP«.**

Dr. Igor Šoltes

Evropski poslanec skupine Zelenih/ESZ

Maribor, 9.9.2016

VSEM OBČINAM

Zadeva: Sklep predsedstva Skupnosti občin Slovenije za razglasitev občin za »TTIP FREE ZONE« oziroma »območja brez TTIP«

Spoštovani, spoštovane,

Skupnost občin Slovenije vas obvešča, da se je predsedstvo SOS na svoji 12. redni seji, ki je potekala 7.9.2016, v Mestni občini Velenje obravnavalo pobudi župana občine Lovrenc na Pohorju, Joška Manfrede in evropskega poslanca, dr. Igorja Šoltesa.

Predsedstvo SOS je sprejelo naslednji sklep:

»Predsedstvo SOS se je seznanilo s pobudo za razglasitev občin za skupnosti brez novodobnih škodljivih sporazumov – za »TTIP FREE ZONE«, sklenjenih na nedemokratičen in nepregleden način med komisijo EU in vlado ZDA (TTIP), komisijo EU in vlado Kanade (CETA) oziroma med komisijo EU vlado katerekoli druge države ali skupine držav (TISA).

Predsedstvo SOS podpira pobudo za razglasitev občin za »TTIP FREE ZONE« oziroma »območja brez TTIP«, ter predlaga občinam, da se priključijo gibanju proti tajnim sporazumom in tudi na deklarativni ravni sprejmejo sklep o tem, da ne pristajajo na dogovore, ki bi izhajali ali izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih na nedemokratičen in nepregleden način.«

Obrazložitev:

Že več let potekajo pogajanja o spornih prostotrgovinskih sporazumih, ki jih v imenu Evropske unije vodi Evropska komisija, še zlasti gre za sporazume, ki jih poznamo pod kraticami TTIP, CETA in TISA. Predsedstvo SOS se strinja, da so postopki pogajanj v vseh omenjenih primerih upravičeno deležni močnih kritik, prinesli pa utegnejo številne negativne posledice, ki bodo daljnosežne in se bodo odrazile tako na evropski, nacionalni kot tudi lokalni ravni. Zaradi tega podpirajo vseevropsko kampanjo »območja brez TTIP« (»TTIP free zones«), v okviru katere se je že skoraj 2000 lokalnih in regionalnih skupnosti po vsej Evropi razglasilo za območja brez tajnih trgovinskih sporazumov, med temi pa so tudi že nekatere slovenske občine.

V skladu s sprejetim sklepom predlagamo, da se tudi ostale občine opredelite do zadevne tematike ter posredujete svoje stališče na Sekretariat SOS. V prilonki sporočila vam posredujemo obe na predsedstvu obravnavani pobudi.

Hvala in lep pozdrav.

S spoštovanjem,

Jasmina Vidmar, l.r.
Generalna sekretarka

Sklep Občinskega sveta občine Lovrenc na Pohorju, sprejet na seji Občinskega sveta občine Lovrenc na Pohorju,
dne _____

**Občinski svet občine Lovrenc na Pohorju je sklenil,
da se Občina Lovrenc na Pohorju
pridruži skupini že več kot 1850 občin, regij in skupnosti v državah EU in
se razglša za TTIP Free Zone - občino brez tajnih sporazumov.**

Zatorej javno razglšamo,

da na področju Občine Lovrenc na Pohorju ne pristajamo na dogovore, ki bi izhajali ali izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih na nedemokratičen in nepregleden način med komisijo EU in vlado ZDA (TTIP), komisijo EU in vlado Kanade (CETA) oziroma med komisijo EU vlado katerekoli druge države ali skupine držav (TISA).

Za življenje in delovanje občank in občanov, prebivalk in prebivalcev Občine Lovrenc na Pohorju, gospodarskih organizacij, delujočih na področju občine ne glede na njihov morebitni sedež, institucij Občine Lovrenc na Pohorju ter društev občanov, delujočih na področju občine, prav tako ne glede na njihov sedež, ne morejo veljati nikakršni sporazumi, ki jih je kdorkoli in na kakršen koli način sprejel za našim hrbtom in bi nas na ta način prisilil k spoštovanju nekih nam povsem tujih pravil, katerih posledice so za življenje ljudi in organizacij, celotne skupnosti povsem nepredvidljive, škodljive.

Prav tako ne moremo pristati na spoštovanje kakršnihkoli tajnih sporazumov, ki nam, voljenim predstavnikom ljudstva onemogočajo, da uresničujemo dano nam zaupanje s strani naše skupnosti, da delujemo v skladu z njenimi interesi in v njeno korist.

Občinski svet Občine Lovrenc na Pohorju
Župan Občine Lovrenc na Pohorju

